

Aan de provincie West-Vl.
Afdeling Milieuvergunningen
T.a.v.: Dominique Dutrie

uw kenmerk
7C/34009/85/1/B/1

ons kenmerk
Adviesnota IN.A.2003.59.

Bijlagen

vragen naar / e-mail
Joris Everaert
joris.everaert@instnat.be

telefoonnummer
02/ 558 18 27

Datum
27/03/2003

**Betreft : Oprichten van een windturbine te Deerlijk.
Aanbevelingen in het kader van een mogelijke impact op vogels.**

Geachte ,

Aan de hand van de gegevens waarover we momenteel beschikken, kan het volgende vermeld worden. Er bevinden zich geen officiële Vogel- en Habitatrictlijngebieden of Ramsargebieden in de directe omgeving van de locatie. Er liggen wel enkele natuurgebieden nabij de geplande windturbine, het dichtstbijzijnde langs de Gaverbeek op ongeveer 340 m (figuur 1). De Omzendbrief EME/2000.01 voorziet een te mijden 250 m buffer rond natuurgebieden. Het project voldoet hiervoor dus aan de 'algemene' randvoorwaarden beschreven in de Omzendbrief. We raden echter aan om hierover bijkomend advies te vragen aan de Afdeling Natuur en/of Monumenten en Landschappen.

Op ongeveer 4.400 m ten westen van de locatie situeert zich het belangrijkste natuurgebied 'de Gavers' (zie verder).

Gebieden die geen specifieke bescherming genieten maar wel belangrijke (aantallen) vogels worden aangetroffen, moeten ook grondig geëvalueerd worden voor het plaatsen van windturbines. Dit heeft zich ook wettelijk vertaald. In de omzendbrief staat dat 'ook in geval van specifieke vogelsoorten een afstandregel van 500 tot 700 m dient gerespecteerd te worden. De mogelijke impact van windturbines op de aanwezige vogelpopulaties moet worden ingeschat en er moet ook onderzoek gebeuren naar de broedvogelpopulaties, de pleisterende en foeragerende vogelsoorten, en trekroutes.'

Het gebied 'de Gavers' – op ongeveer 4.400 m ten westen van de locatie – betreft een nationaal belangrijk broed- en pleistergebied voor vogels (figuur 1). Opmerkelijke broedvogels zijn de Blauwe Reiger (kolonie tot 71 koppels), Woudaapje (1), Oeverzwaluw (13) en IJsvogel (2). Tijdens de voorbije winterperiode werden de volgende maximumaantallen van pleisterende vogels vastgesteld: Fuut (66), Dodaars (47), Aalscholver (198), Meerkoet (953), Wilde Eend (1138), Kuifeend (208), Tafeleend (146), Slobeend (31), Smient (59), Krakeend (22) en Wintertaling (10). Gedurende de winterperiode is er aan de Gavers ook een slaapplek van 10.000 tot 20.000 meeuwen (Kokmeeuw, Stormmeeuw, Zilvermeeuw).

Onderzoek heeft aangetoond dat bepaalde vogelsoorten een significante verstoring kunnen ondervinden tot ongeveer 700 meter van de turbines. Vooral pleisterende en rustende watervogelsoorten en ganzen blijken gevoelig te zijn (EVERAERT *et al.*, 2002). Vanuit ornithologisch standpunt (aspect verstoring) is een minimale buffer van 500-700 m hier dus zeker gewenst. Aangezien de geplande windturbine op meer dan 700 m van de Gavers is gelegen, verwachten we weinig tot geen verstoring op de aanwezige vogels.

Heel wat plaatselijke watervogels (vnl. eenden) vliegen ook regelmatig rond in de omgeving. We hebben geen exacte gegevens hierover, maar voor zover bekend zijn er echter geen belangrijke vliegbewegingen over de geplande locatie. Er zijn ook geen duidelijke indicaties dat dit wel het geval kan zijn. Ook de slaaptrek van de meeuwen (cfr. slaapplaats) situeert zich niet echt boven de geplande locatie. De meeste meeuwen komen via de Leie en het nabijgelegen kanaal aangevlogen (figuur 1). Het aantal mogelijke aanvaringsslachtoffers zal dus heel waarschijnlijk nog beperkt blijven.

Ook belangrijke seizoenale trekroutes moeten gemeden worden voor het plaatsen van windturbines. In tegenstelling tot overdag komt er in het voor- en najaar gedurende de nacht overwegend weinig stuwtrek voor van vogels. Langs diverse visuele structuren zoals de kustlijn, grote rivieren en bosranden kunnen 's nachts toch ook relatief veel vogels overvliegen, deze stroom kan soms tot enkele kilometers breed zijn. Alhoewel in tegenstelling tot lokale dagelijkse vliegroutes de seizoenale trekbewegingen doorgaans op een grotere hoogte zijn gesitueerd, worden de grootste vogeldichtheden bij de nachtelijke seizoenstrek ook regelmatig onder de 150 m vastgesteld (BUURMA & VAN GASTEREN, 1989). Boven zee vliegen vogels in het algemeen lager dan boven land, maar in beide landschappen vliegen er grote aantallen vogels zowel onder als boven 150 m (VAN DER WINDEN *et al.*, 1999). Langs de Leie zal de seizoenale trek meer geconcentreerd zijn dan in de wijde omgeving. Door de vrij grote afstand (5 km) van de Leie tot de geplande windturbine, en door de kleine schaal van het project, kunnen we vermoeden dat de impact op overtrekkende seizoenale trekvogels vrij beperkt zal blijven.

Op basis van de beschikbare gegevens verwachten we dus relatief weinig negatieve effecten op de vogelpopulaties, en verstrekken bijgevolg een positief advies.

Hoogachtend,

Joris Everaert

Wetenschappelijk attaché – Bioloog

Project: "Effecten van windturbines op habitatgeschiktheid met betrekking tot vogelpopulaties: lange termijn monitoring en adviesverlening"

Referenties:

BUURMA, L.S. & VAN GASTEREN, H., 1989. Trekvogels en obstakels langs de Zuidhollandse kust. Radarwaarnemingen van vogeltrek en het aanvaringsrisico bij hoogspanningsleidingen en windturbines op de Maasvlakte. Koninklijke Luchtmacht, sectie Ornithologie, 's Gravenhage.

EVERAERT J., DEVOS K. & KUIJKEN E., 2002. Windturbines en vogels in Vlaanderen. Voorlopige onderzoeksresultaten en buitenlandse bevindingen. Rapport Instituut voor Natuurbehoud. R.2002.03., Brussel. (76 pp.)

VAN DER WINDEN, J., SPAANS, A., TULP, I., VERBOOM, I., LENSINK, R., JONKERS, D., VAN DEN HATERD, R. & DIRKSEN, S., 1999. Deelstudie Ornithologie MER Interprovinciaal Windpark Afsluitdijk. Bureau Waardenburg rapport 99.002, Bureau Waardenburg, Culemborg/Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek (IBN-DLO), Wageningen.

Figuur 1: Geplande windturbine te Deerlijk (zwartgele stip), met aanduiding van natuurgebied (annex 250 m buffer), en geg. uit de beleidsondersteunende vogelatlas (IN).

